

Lägre andel nyanlända kvinnor kommer till etableringen

Konsekvenser av tillfälliga
uppehållstillstånd

© Arbetsförmedlingen
Författare: Linnea Wickström Östervall
Datum: 2019-06-17
Diarienummer: Af-2018/0011 5157

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	4
3	Deltagande i etableringsinsatser	5
3.1	En lägre andel kvinnor kommer till etableringen.....	6
3.2	Selektion i vilka som kommer till etableringen	8
4	Möjliga orsaker och konsekvenser	10
5	Slutsatser och policyförslag	11
6	Referenser	12
7	Bilagor	13
7.1	Data för deltagande i etableringsinsatser	13
7.2	Data för att studera selektion	13

1 Sammanfattning

I den här rapporten undersöks om tillfälliga uppehållstillstånd påverkar nyanlända kvinnors deltagande i etableringsinsatser hos Arbetsförmedlingen. Rapporten visar att:

- Kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd deltar i etableringsinsatser i lägre utsträckning än kvinnor med permanenta uppehållstillstånd.
- De kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd som väljer att delta i etableringsinsatser är yngre och har längre utbildning än de som väljer att inte delta.
- De kvinnor som inte tar del av etableringsinsatserna har sämre förutsättningar på den svenska arbetsmarknaden och behöver stöd.

Arbetsförmedlingen skulle kunna motverka detta genom att arbeta mer uppsökande.

2 Inledning

20 juli 2016 trädde en ny, tillfällig asyllag i kraft. Det huvudsakliga syftet med denna tillfälliga lag var att minska antalet asylsökande. Bakgrunden till det är att 163 000 personer sökte asyl i Sverige under 2015. Det är ungefär dubbelt så många som under 2014 och nästan fem gånger så högt som snittet för perioden 2000-2014.¹

Den enskilt viktigaste förändringen är att tillfälliga – inte permanenta – uppehållstillstånd är huvudregeln i den tillfälliga asyllagen. Vid asylskäl ges uppehållstillstånd i 36 månader och för alternativt skyddsbehövande gäller tretton månader.² Den som fått ett tillfälligt uppehållstillstånd kan beviljas ett permanent uppehållstillstånd om hen, när det tillfälliga uppehållstillståndet löper ut, kan försörja sig genom arbete. Subventionerade anställningar – arbete med stöd – kan inte ligga till grund för permanent uppehållstillstånd.^{3, 4} Kravet på arbete påverkar också möjligheterna till familjeåterförening och för anhöriga att få permanent uppehållstillstånd. Att få ett arbete har alltså stor betydelse för de som har tillfälliga uppehållstillstånd.

Att gå från permanenta till tillfälliga uppehållstillstånd kan ge upphov till en rad effekter. I debatten har framförts att tillfälliga uppehållstillstånd kan skapa otrygghet

¹ Statistik från Migrationsverkets hemsida <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html> och egna beräkningar.

² Svensk författningssamling 2016:752

³ Se Svensk författningssamling 2016:752 och dess förarbete i Regeringens proposition 2015/16:174.

⁴ Den som har fortsatt asylskäl eller alternativt skyddsbehov när det tillfälliga uppehållstillståndet löper ut kan beviljas ett nytt tillfälligt uppehållstillstånd.

och leda till psykisk ohälsa.⁵ Det kan i sin tur försvåra integrationen.⁶ Kravet att kunna försörja sig genom arbete för att få permanent uppehållstillstånd anses också kunna leda till att nyanlända tvingas acceptera dåliga arbetsförhållanden och låga löner.⁷ Tillfälliga uppehållstillstånd kan även påverka nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Blomquist et al (2018) undersöker effekterna på arbetsmarknadsetableringen under första året efter att den tillfälliga asyllagen trädde i kraft. De finner på kort sikt inga signifikanta skillnader i deltagande i utbildning, ekonomiskt bistånd, antal registrerade dagar på arbetsförmedlingen, arbetsinkomster eller sysselsättning. De finner dock en något lägre sannolikhet att påbörja svenska för invandrare (SFI) för de med tillfälliga uppehållstillstånd, jämfört med de med permanenta.⁸

Blomquist et al studerar arbetsmarknaden generellt. Arbetsförmedlingen har dock unik information om vilka som deltar i etableringsinsatser. I en tidigare studie visas att andelen nyanlända kvinnor som kommer till Arbetsförmedlingen har minskat över tid.⁹

Syftet med denna rapport är att undersöka om det finns ett samband mellan tillfälliga uppehållstillstånd och kvinnors deltagande i etableringsinsatser samt om sammansättningen av de som kommer till Arbetsförmedlingen ser annorlunda ut efter införandet av tillfälliga uppehållstillstånd.

Detta är viktiga frågor, eftersom det ingår i Arbetsförmedlingens uppdrag att verka för en jämställd arbetsmarknad. Arbetsförmedlingen har dessutom fått ett särskilt uppdrag av regeringen att öka andelen utrikesfödda kvinnor som arbetar eller studerar; en särskild handlingsplan har utarbetats för detta.¹⁰ Nyligen kom en särskild satsning på insatser för utrikes födda kvinnor.¹¹

3 Deltagande i etableringsinsatser

Arbetsförmedlingen har sedan december 2010 ett övergripande ansvar för vissa nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Det gäller i huvudsak de nyanlända som fått uppehållstillstånd som flyktingar, skyddsbehövande eller anhöriga till dessa.¹²

⁵ Se till exempel <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/z09J5/sverige-far-inte-svika-de-som-soker-asyll> och <https://www.altinget.se/eu/artikel/roda-korset-skrota-den-tillfalliga-utlanningslagen> och <https://www.gd.se/artikel/tillfalliga-uppehallstillstand-och-moralen>.

⁶ Se till exempel <http://www.dagensarena.se/magasinetarena/emma-persson-regeringen-valjer-bort-integrationen/>.

⁷ Se till exempel <https://www.svt.se/opinion/article2913722.svt>.

⁸ Blomquist et al planerar även att följa upp effekter på längre sikt, när mer data blir tillgängligt. De använder data från STATIV, som blir tillgängligt med två års fördröjning.

⁹ Wickström Östervall 2017

¹⁰ Arbetsförmedlingen 2017

¹¹ Pressmeddelande från Arbetsmarknadsdepartementet

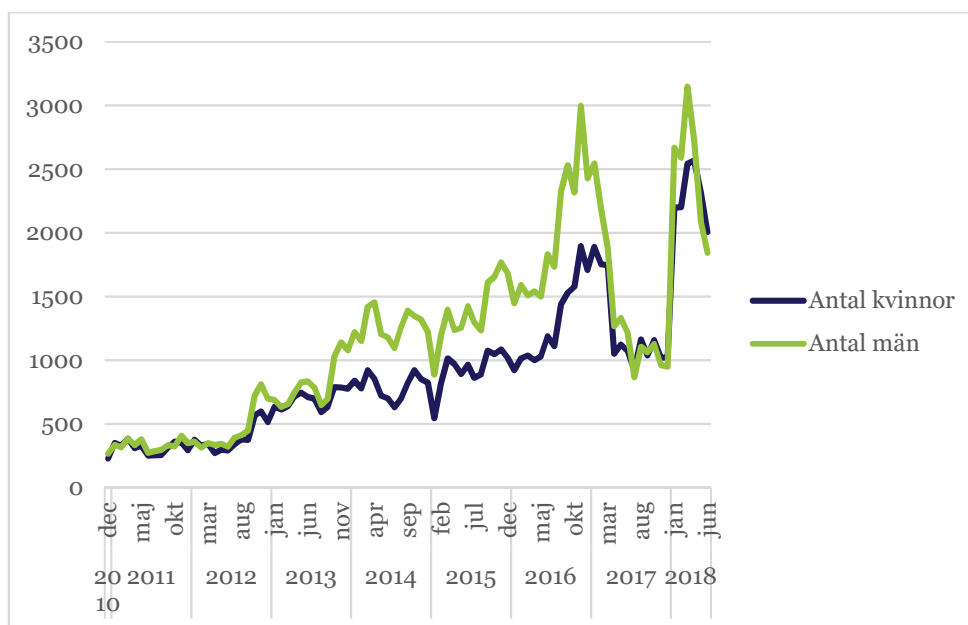
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2019/05/300-miljoner-till-fler-insatser-for-utrikes-fodda-kvinnor/>

¹² Svensk författningssamling 2010:197

Figur 1 visar antalet nya deltagare i etableringsinsatser hos Arbetsförmedlingen, uppdelat på kvinnor och män.¹³ Det är främst tre faktorer som påverkar inflödet av nya deltagare:

- Antalet asylsökande som kommer till Sverige.
- Migrationsverkets handläggningstider.
- Hur många som väljer att delta i etableringsinsatser.

I nästa avsnitt studeras andelen nyanlända kvinnor som kommer till etableringen. I rapporten undersöks särskilt om typ av uppehållstillstånd har betydelse. Sedan undersöks om det finns en selektion i vilka kvinnor som kommer till Arbetsförmedlingen.

Figur 1 Antal **nya deltagare** i etableringsuppdraget december 2010-december 2017 och i etableringsprogrammet januari 2018-juni 2018, uppdelat på kön.

3.1 En lägre andel kvinnor kommer till etableringen

I detta avsnitt visas att kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd i lägre utsträckning kommer till Arbetsförmedlingen för att delta i etableringsinsatser. Data beskrivs i avsnitt 7.1 i bilagan.

¹³ Den kraftiga nedgången i slutet av 2017 och den skarpa uppgången i början av 2018 i Figur 1 hänger ihop med en regeländring. Etableringsuppdraget blev 1 januari 2018 ett arbetsmarknadspolitiskt program. Övergångsregler innebar att en del lämnade gamla regelverket (2010:197) och fortsatte sin etablering med beslut om etableringsprogram.

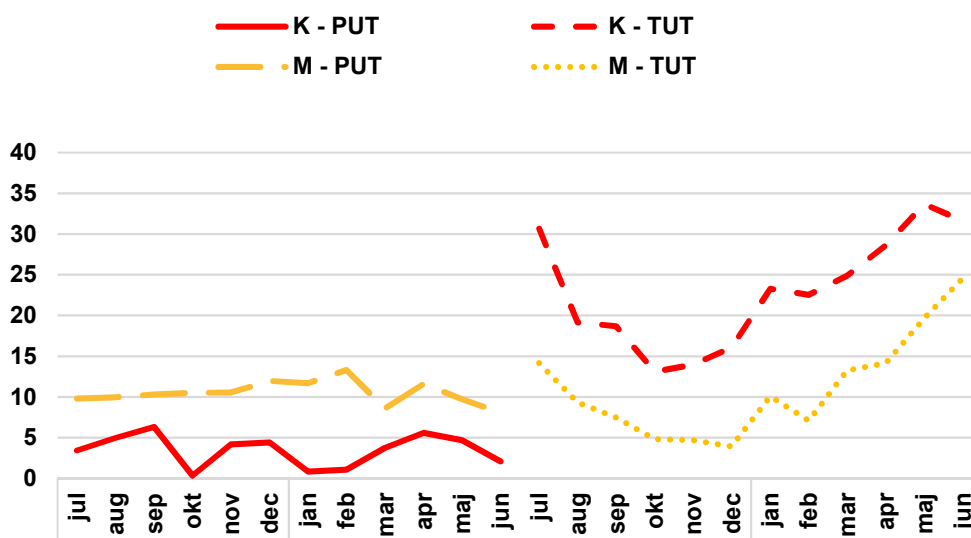
Figur 2 visar andelen kvinnor och män som *inte* kommit till etableringen hos Arbetsförmedlingen. Den vänstra halvan av figuren visar detta för de som beviljats permanent uppehållstillstånd respektive månad under året innan den tillfälliga asyllagen trädde i kraft; den högra halvan visar motsvarande för de som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd under året efter.

Kvinnor med *tillfälliga* uppehållstillstånd kom i lägre utsträckning till etableringen. Detta gäller jämfört med kvinnor med permanenta uppehållstillstånd och jämfört med män oavsett uppehållstillståndstyp. I genomsnitt är det drygt 20 procent av kvinnorna med tillfälliga uppehållstillstånd som inte skriver in sig på Arbetsförmedlingen; det är en mer än dubbelt så hög andel som för männen. Skillnaden är statistiskt signifikant på enprocentsnivån.

Bland de som beviljades permanenta uppehållstillstånd är det en lägre andel män än kvinnor som skriver in sig på Arbetsförmedlingen. Det är ungefär tio procent av männen respektive 3,5 procent av kvinnorna som inte skriver in sig.

För männen gör typ av uppehållstillstånd ingen skillnad i detta sammanhang. Jämfört med de med permanenta uppehållstillstånd är det en ungefär lika stor andel av männen med tillfälliga uppehållstillstånd, som inte deltar i etableringsinsatserna. Det är däremot en markant större andel av kvinnorna med tillfälliga uppehållstillstånd, som inte deltar. I avsnitt 4 diskuteras vad detta kan bero på.

I Figur 2 framgår dessutom att det är en trendmässig ökning i andelen som inte deltar i etableringsinsatserna; detta gäller för både kvinnor och män. Bland de som beviljades uppehållstillstånd vid halvårsskiftet 2017 är det en hög andel av både kvinnor och män som inte deltar i etableringsinsatserna. Det är inte uppenbart vad detta beror på.

Figur 2 Andel kvinnor (K) respektive män (M) (procent) som beviljats **permanent** uppehållstillstånd juli 2015 – juni 2016 respektive beviljats **tillfälligt** uppehållstillstånd juli 2016 – juni 2017 och som *inte* kommit till etableringen hos Arbetsförmedlingen.

Fram till första januari 2018 var det en rättighet för nyanlända att delta i etableringen.¹⁴ Denna rättighet behövde dock utnyttjas inom tolv månader från och med att den nyanlända folkbokfördes. Särskilda regler gällde för så kallad överhoppningsbar tid vid sjukdom och föräldraledighet. De individer som beviljades uppehållstillstånd under andra halvåret 2016 och som inte har kommit till etableringen har *permanent* missat sin chans att delta i etableringsinsatserna vid Arbetsförmedlingen. I huvudsak gäller detta även för de som beviljades uppehållstillstånd under första halvåret 2017. Det senare dock med möjligt undantag för individer som medges maximalt överhoppningsbar tid.

De data som ligger till grund för denna analys är osäkra, eftersom Migrationsverket inte kan göra någon definitiv bedömning av vilka som hör till målgruppen för etableringen.¹⁵ Därför bör viss försiktighet användas när slutsatser dras. Tendensen är dock så tydlig att det kan konstateras att kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd i lägre utsträckning kommer till Arbetsförmedlingen.

3.2 Selektion i vilka som kommer till etableringen

I detta avsnitt undersöks om det är en selektion av kvinnor som kommer till Arbetsförmedlingen för att delta i etableringsinsatser. Det görs genom att jämföra individer som beviljades permanent uppehållstillstånd under perioden 2016-04-19 – 2016-07-19 (före tillfälliga asyllagens ikraftträdande) och individer som beviljades tillfälligt uppehållstillstånd under perioden 2016-07-21 – 2016-10-21 (efter att tillfälliga asyllagen trätt ikraft).¹⁶ I dessa data ingår 12000 unika individer i föregruppen som har permanenta uppehållstillstånd; 6779 unika individer ingår i eftergruppen och har tillfälliga uppehållstillstånd av varierande längd. I Tabell 1 visas beskrivande statistik för dessa individer. Lite mer om data och kort om metod finns beskrivet i avsnitt 7.2 i bilagan.

Bland de som deltar i etableringsinsatser, är andelen kvinnor lägre i gruppen med tillfälliga uppehållstillstånd ("Efter" i Tabell 1). Det skulle delvis kunna bero på att andelen kvinnor är lägre bland de som fått tillfälliga uppehållstillstånd, men i huvudsak speglar detta det som visas i Figur 2; kvinnor som beviljats tillfälliga uppehållstillstånd kommer i lägre utsträckning till Arbetsförmedlingen för att delta i etableringsinsatser.¹⁷

¹⁴ Numera genomförs etableringsinsatserna inom ett särskilt arbetsmarknadspolitiskt program och deltagande kräver att en handläggare anvisar den nyanlända till detta program.

¹⁵ För en kort diskussion, se avsnitt 7.1 i bilagan.

¹⁶ För att undvika oklarhet kring från exakt när den tillfälliga lagen började tillämpas ingår *inte* de individer som beviljades uppehållstillstånd 20 juli 2016 i analysen; de flesta men långt ifrån alla av dessa observationer beviljades permanent uppehållstillstånd.

¹⁷ För de som inte kommit till Arbetsförmedlingen finns bara data för hela månader. Kring de relevanta datumen utgör kvinnorna ungefär 40 procent av de med permanenta och ungefär 36 procent av de med tillfälliga uppehållstillstånd. Andelen nyanlända kvinnor har alltså minskat något, men inte alls i samma utsträckning som minskningen i andelen kvinnor bland de som kommer till Arbetsförmedlingen.

Andelen kortutbildade kvinnor är lägre i gruppen med tillfälliga uppehållstillstånd jämfört med gruppen med permanenta uppehållstillstånd. Det är en indikation på att det är en selektion i vilka kvinnor som väljer att komma till Arbetsförmedlingen för att delta i etableringen.¹⁸

Medelåldern är lägre bland de med tillfälliga uppehållstillstånd; detta gäller både kvinnor och män. Andelen föräldralediga är väsentligt lägre; även detta gäller både kvinnor och män. Båda dessa skillnader mellan grupperna tyder på att det är en selektion i vilka som alls väljer att delta i etableringsinsatserna. Något äldre individer är överrepresenterade bland de med tillfälliga uppehållstillstånd som väljer att *inte* delta. Dessutom har de som deltar antingen inte små barn eller så avstår de föräldraledighet i förhoppningen att det ska gynna deras möjligheter att få ett arbete; detta kan tyvärr inte undersökas med tillgängliga data. Det bör dock noteras att barnfamiljer som ansökte om asyl före 24 november 2015 kunde beviljas permanent uppehållstillstånd även efter 20 juli 2016; det innebär att andelen barnfamiljer troligen är lägre bland de med tillfälliga uppehållstillstånd i dessa data.

Tabell 1 Beskrivande statistik för deltagare i etableringen som beviljades permanenta uppehållstillstånd under perioden **19 april till 19 juli 2016 (före)** respektive tillfälliga uppehållstillstånd under perioden **21 juli till 21 oktober 2016 (efter)**.

		Före	Efter	
Andel kvinnor		37,3 %	26,5 %	***
Medelålder	Kvinnor	34,5 år	32,6 år	***
	Män	31,9 år	29,4 år	***
	Totalt	32,8 år	30,3 år	***
Andel kortutbildade	Kvinnor	48,6 %	45,2 %	**
	Män	45,4 %	45,3 %	-
	Totalt	46,6 %	45,2 %	*
Andel någonsin föräldralediga	Kvinnor	36,8 %	21,4 %	***
	Män	3,6 %	0,8 %	***
	Totalt	15,9 %	6,3 %	***

Not: Stjärnorna markerar statistisk signifikans för skillnaden mellan gruppen före och efter: * = signifikant på tioprocentnivån, ** = signifikant på femprocentnivån och *** = signifikant på enprocentnivån.

Sammanfattningsvis kommer kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd i lägre utsträckning till Arbetsförmedlingen för att delta i etableringsinsatser. Dessutom är det en positiv selektion i vilka kvinnor som kommer till etableringen. Det vill säga, de kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd som deltar i etableringsinsatserna är yngre och har längre utbildning. Dessa kvinnor har således bättre förutsättningar på den svenska arbetsmarknaden.

¹⁸ Skillnaden i andel kortutbildade i gruppen med tillfälliga uppehållstillstånd som helhet drivs av kvinnorna; skillnaden är insignifikant för männen.

4 Möjliga orsaker och konsekvenser

Arbetsförmedlingen har idag inte kunskap om vad de kvinnor som avstår från att delta i etableringsinsatser gör i stället. Nedan diskuteras några möjliga orsaker till att kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd i lägre utsträckning kommer till Arbetsförmedlingen för att delta i etableringsinsatser.

Redan innan den tillfälliga asyllagen trädde i kraft gick kvinnor i mycket lägre utsträckning vidare till arbete efter etableringen.¹⁹ Tillfälliga uppehållstillstånd ser ut att förstärka detta. Detta kan bero på att hushåll eller familjer prioriterar att den ena – i heterosexuella förhållanden typiskt sett mannen – etablerar sig på arbetsmarknaden, för att hela familjen ska få stanna. Det kan i sin tur ha praktiska eller kulturella skäl. Försörjningskravet för att få permanent uppehållstillstånd kan göra att det inte finns ekonomiska incitament för kvinnor att delta i etableringsuppdraget; de förväntas bli försörjda av sina män.²⁰ Praktiska och kulturella skäl kan även samverka.

Det finns även en risk att väntetider i barnomsorgen särskilt missgynnar kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd.²¹ Prioriteringen är med andra ord inte med nödvändighet ett aktivt beslut, utan kan vara en följd av att små barn behöver omsorg och ännu inte fått plats inom barnomsorgen. Varför just mannens arbetsmarknadsetablering prioriteras kan ha kulturella skäl, men även baseras på ett rationellt övervägande av vem som snabbast kan få ett arbete. I genomsnitt tar etableringen på arbetsmarknaden ett år längre för kvinnor jämfört med män.²² Den skillnaden är stor i förhållande till de tillfälliga uppehållstillståndens giltighetstid, som är 36 månader för de med asylskäl och tretton månader för alternativt skyddsbehövande.

Att kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd inte deltar i etableringsinsatser får konsekvenser för dem själva, för deras familjer och för samhället.

Det försvårar för Arbetsförmedlingen att få fler utrikes födda kvinnor i arbete, att väsentligt öka andelen nyanlända kvinnor som går till arbete efter etableringsuppdraget och strävan mot en jämställd arbetsmarknad.

För kvinnorna kan det få långsiktiga konsekvenser både för dem själva och – via en effekt på familjens socioekonomiska status – för nästa generation.²³

Arbetsgivare kan tolka en längre tids frånvaro från arbetsmarknaden som en signal om låg produktivitet.²⁴ Det är med andra ord svårare att få en anställning efter en längre tids frånvaro från arbetsmarknaden. Tillsammans med potentiellt bristande språkkunskaper och begränsad arbetslivserfarenhet före ankomsten till Sverige, ger

¹⁹ Se t.ex. Wickström Östervall 2017.

²⁰ Arbetsförmedlingen 2016

²¹ Arbetsförmedlingen 2016

²² SOU 2010:04

²³ Se till exempel Grönqvist och Niknami 2017 vad gäller skolresultat.

²⁴ Eriksson med flera 2007

det ett ogynnsamt läge. Det gör att det kan bli svårt att alls lyckas etablera sig på arbetsmarknaden, om dessa kvinnor i ett senare skede skulle önska detta. De riskerar därmed att få en mycket låg livsinkomst och pension.

På kortare sikt ger det hela hushållet en lägre sammanlagd inkomst. Socioekonomisk status överförs i hög grad till nästa generation.²⁵ Därmed får detta konsekvenser även för barnen i berörda hushåll.

5 Slutsatser och policyförslag

Kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd deltar i lägre utsträckning i etableringsinsatser. Eftersom data är av lite osäker kvalitet bör en vara försiktig med att uttala sig om i exakt vilken omfattning, men det ser ut som att ungefär var femte kvinna med tillfälligt uppehållstillstånd helt avstår från att delta i etableringsinsatser.

De kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd som kommer till Arbetsförmedlingen för att delta i etableringsinsatser har bättre förutsättningar. De är yngre, har längre utbildning och är i lägre utsträckning föräldralediga. Det är särskilt den högre utbildningsnivån som gör att de har bättre förutsättningar på den svenska arbetsmarknaden. Det innebär också att de kvinnor som *inte* tar del av etableringsinsatserna är de som bäst skulle behöva stöd.

Om en större andel av kvinnorna med tillfälligt uppehållstillstånd väljer att inte alls delta i Arbetsförmedlingens etableringsinsatser försvåras på sikt strävan efter en mer jämställd arbetsmarknad och att fler utrikesfödda kvinnor ska komma i arbete eller börja studera. Dessutom får det naturligtvis konsekvenser för kvinnorna själva på både kort och lång sikt.

Det kommer att krävas stora insatser för att möta denna extra utmaning. Ett förslag är att Arbetsförmedlingen skulle kunna arbeta mer uppsökande, för att nå de kvinnor som annars inte skulle delta i etableringsinsatser. Om det är ett problem för dessa kvinnor att deras barn ännu inte fått plats inom barnomsorgen, kan insatser från kommunerna behövas. Framöver är det väsentligt att Arbetsförmedlingen fortsätter följa upp dessa grupper, inklusive att noga följa vad som händer efter etableringen.

Arbetsförmedlingen bedriver redan idag ett omfattande arbete för att främja utrikes födda kvinnors arbetsmarknadsetablering och arbetsmarknadsdeltagande. I ett ESF-projekt, Jämställd etablering, utvärderas olika metoder för att se vilka som ger bäst resultat vad gäller övergång till arbete för nyanlända kvinnor som deltar i etableringsinsatser. Om de särskilda satsningar som nu görs för utrikes födda kvinnor lyckas förbättra deras möjligheter att få arbete, så kan detta på sikt även förändra incitamenten för kvinnor att delta i etableringen.

²⁵ Se till exempel Dribe och Helgertz 2016. Den sociala rörligheten är dock högre i de nordiska länderna, jämfört med andra västerländska länder. För en diskussion se Nybom och Vosters 2017 och referenserna däri.

6 Referenser

Arbetsförmedlingen (2016) "Remissyttrande: Utkast till lagrådsremiss Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (dnr Ju2016/01307/L7)"

https://www.arbetsformedlingen.se/download/18.268596231533325909a86051/1457612594859/remissyttrande_utkast_lagradsremiss.pdf

Arbetsförmedlingen (2017) "Arbetsförmedlingens Återrapportering 2017: Handlingsplan för att fler utrikes födda kvinnor ska vara sysselsatta i arbete eller studier, 2017-2018" *Arbetsförmedlingens Återrapportering 2017*

<http://vis.arbetsformedlingen.se/download/18.2120e94515b13e953deae1f/1491205638427/handlingsplan-utrikesfodda-kvinnor.pdf>

Blomquist N, Skogman Thorsie P & Thyrefors B (2018) "Restricting residence permits: Short-run evidence from a Swedish reform", unpublished draft from March 12, 2018

Dribe M och Helgertz J (2016) "The Lasting Impact of Grandfathers: Class, Occupational Status, and Earnings over Three Generations in Sweden 1815–2011" *The Journal of Economic History*, 76(4), 969-1000.
doi:10.1017/S0022050716000991

Erikson R, Nordström Skans O, Sjögren A. och Åslund O (2007) "Ungdomars och invandrades inträde på arbetsmarknaden 1985–2003", *IFAU working paper* 2007:18

Grönqvist H och Niknami S (2017) "The School Achievements of Refugee Children : Lessons from Sweden" *Nordic Economic Policy Review* (520): 159–183

Nyblom M och Vosters K (2017) "Intergenerational Persistence in Latent Socioeconomic Status: Evidence from Sweden and the United States" *Journal of Labor Economics* 35(3): 869-901.
<https://doi.org/10.1086/690827>

Regeringens proposition 2015/16:174 Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

SOU 2010:04 (2013), *Vid arbetslivets gränser. Sysselsättning, matchning, barriärer 1974-2010. Underlagsrapport till den parlamentariska socialförsäkringsutredningen*. Stockholm, Stockholm: Statens offentliga utredningar.

Svensk författningssamling 2010:197. Lag om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Svensk författningssamling 2016:752. Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Wickström Östervall Linnea (2017) "Har vi större problem med nyanlända kvinnors etablering och beror det i så fall på ett systemfel?" *Arbetsförmedlingens Working paper* 2017:6

<https://www.arbetsformedlingen.se/download/18.68dc426015d2ce7b9878bee8/1502698899865/nyanlanda-kvinnors-etablering.pdf>

7 Bilagor

7.1 Data för deltagande i etableringsinsatser

Migrationsverket har bistått med data för antal individer som har beviljats uppehållstillstånd och av Migrationsverket bedöms tillhöra målgruppen för etableringen. Dessa data är uppdelade på månad och kön. Dessa månadsdata – aggregerade till antal kvinnor respektive män med tillfälliga uppehållstillstånd – finns inte tillgängliga på Migrationsverkets hemsida. Migrationsverkets ekonomiavdelning har sänt en excelfil med informationen. I övrigt finns data i våra registerdata för de som beviljats uppehållstillstånd, tillhör målgruppen för etableringen och vid något tillfälle varit i kontakt med Arbetsförmedlingen.

Dessa data jämförs med Arbetsförmedlingens data över nya deltagare i etableringen, aggregerat till antal individer med tillfälligt uppehållstillstånd per månad då uppehållstillståndet beviljades och uppdelat på kön. Data från tabellerna DWMAN.NYANLAND och MARTMAN.METABL_SOKANDE_DM har använts för att ta fram månadsdata över inflödet till etableringen och aggregera baserat på vilken månad uppehållstillståndet beviljades. Data från juli 2015 till och med juni 2017 används.

Migrationsverket kan naturligtvis inte göra en definitiv bedömning av vilka som hör till målgruppen för etableringen. Det finns dock ingen uppenbar anledning att anta att Migrationsverkets bedömning varierar systematiskt med individernas kön. Analysen bör tolkas med viss försiktighet. Den kan inte upplysa oss om exakta nivåer eller mer precisa mönster, men den kan ge en indikation på tendenser i stort.

7.2 Data för att studera selektion

För att undersöka om det finns tecken på selektion avgränsas data till tre månader före respektive efter att den tillfälliga lagen trädde i kraft. De som beviljades permanenta uppehållstillstånd inom tre månader *före* 20 juli 2016 jämförs med de som beviljades tillfälliga uppehållstillstånd inom tre månader *efter* detta datum.

Barnfamiljer kunde få permanent uppehållstillstånd även efter 20 juli 2016, om de hade ansökt om asyl före 24 november 2015. Detta reflekteras i det relativt höga antalet med permanenta uppehållstillstånd efter 20 juli 2016 (Se Tabell 2.) Före 20 juli 2016 beviljades endast undantagsvis tillfälliga uppehållstillstånd för personer som tillhör målgruppen för etableringen.

Tabell 2 Antal individer som kommit till Arbetsförmedlingen för att delta i etableringsinsatserna och som beviljades uppehållstillstånd under perioden **19 april till 19 juli 2016 (före)** respektive **21 juli till 21 oktober 2016 (efter)**.

Antal	Före	Efter
Permanent uppehållstillstånd	12000	4711
Tillfälligt uppehållstillstånd	122	6779